

## DE ZEEHELDENGRAVEN IN DE ST. LAURENSKERK TE ROTTERDAM

□ □ □ DOOR H. W. DE JONG. □ □ □

(Slot).

Verder ligt hier begraven de Admiraal Cornelis Matelief de Jonge, gestorven den 6<sup>en</sup> Sept. 1654. Het rijmpje op zijn grafsteen vertelt ons, dat hij o.a. deelnam aan de verovering van Malakka en Ternate, en te Rotterdam het Burgemeestersambt heeft bekleed.

De zerken van Luit. Adm. Aert van Nes en den Kapitein Jan van Nes de Oude, (door zijn tijdgenooten Oude boer Jaap genaamd) vermelden alleen hun namen, zonder meer. Vooral ten opzichte van Aert van Nes baart zulks ons eenige verwondering. Een monument zou zeer zeker zijn nagedachtenis waardiger in eere hebben gehouden. Hij staat bekend als een voorzichtig en kloekmoedig bevelhebber, wiens rustige moed en overige karaktereigenschappen veel overeenkomst toonden met die van De Ruijter. Het was vooral op den 2<sup>en</sup> dag van den 4-daagschen zeeslag, dat zijn voortreffelijke eigenschappen aan het licht traden. Hij nam namelijk de admiraalsvlag over, toen De Ruijters groote steng werd afgeschoten, en voerde met zooveel beleid en energie het opperbevel, dat de afwezigheid van den beroemden admiraal voor den vijand onopgemerkt bleef. Toen den

2<sup>en</sup> Aug. 1667 zijn eskader op de Theems vrij onverhoeds aangevallen werd door een talrijke vloot van branderscheperen, was het alleen aan zijn kalme vastberadenheid en tegenwoordigheid van geest te danken, dat zijn schepen uit hunne uiterst gevaarlijke positie werden gered.

Jan van Nes de Oude, een oom van Aert Jansse en Jan Jansse van Nes, is een eigenaardig sinjeur geweest met een veelbewogen leven, — in dien tijd trouwens niets vreemds.

In een gevecht voor Dover, in 1652, scheen hem, nadat hij eerst zeer dapper had gestreden, plotseling de moed in de schoenen te zijn gezonken, en had hij zijn schip verlaten, voor welk feit hij van zijn waardigheid vervallen werd verklaard en met eene 12-jarige verbanning gestraft. Na de vervulling van zijn straftijd, op voorspraak van de Ruyter weder als kapitein aangesteld, beantwoordde hij ten volle aan de verwachtingen van dien grooten menschenkenner. Augustus 1669 met het geleide belast van eenige koopvaardischepen op weg naar Spanje, werd hij nabij Vigo door zes Algerijnsche zeeroovers overvallen en weerde zich daarbij zoo dapper, dat hij, alleen geholpen door een der bewa-



## *De Zeeheldengraven in de St. Laurenskerk te Rotterdam.*

pende koopvaarders, van de groote kaperschepen er vier onschadelijk maakte, en hoewel zijn schip zinkende was en in brand stond, aan de overige nog zooveel schade toebracht, dat zij den strijd opgaven en op de vlucht sloegen.

Door dit wapenfeit was zijn roem voor goed gevestigd, en de schandvlek, welke nog steeds op zijn naam kleefde, volkomen uitgewischt. Hij sneuvelde den 23<sup>sten</sup> Maart 1672 op de hoogte van Wight, bij eene overvaling door de Engelschen van onze uit Smyrna terugkomende koopvaardijvloot. Hoewel de Engelschen 12 oorlogschepen telden tegen 6 aan onze zijde, werd de strijd twee dagen lang volgehouden met zulk een goed gevolg, dat de geheele vloot behouden thuis kon worden gebracht. In het begin van het gevecht reeds tweemaal gewond, werd hij den tweeden dag doodelijk getroffen. Onmiddellijk na zijn dood werd zijn schip geënterd, doch het zonk bijna oogenblikkelijk daarop, vriend en vijand met zich in de diepte sleepende.

De laatste, die ons ter bespreking overblijft, is Lt.-Adm. Willem Bastiaensze Schepers, een zeer vermogend en invloedrijk Rotterdamsch koopman en reeder, die, hoewel hij nooit in 's lands dienst was geweest, in 1673 tot Luit.-Admiraal van Holland en Westvriesland bij het Admiraliteits collegie van het Noorderkwartier werd benoemd. De omstandigheid, dat hij door zijn grooten invloed veel had bijgedragen tot de verheffing van Prins Willem III, met wien hij zeer bevriend was, zal tot zijn opzienbarende benoeming wel niet weinig hebben bijgedragen. Ondanks zijn gebrek aan ervaring op het gebied van het krijgswezen ter zee, heeft hij zich toch zeer verdienstelijk gemaakt. In 1677 nam hij met Tromp een zeer werkzaam aandeel in den oorlog van Holland, Denemarken en Brandenburg tegen Zweden en Frankrijk, en werd ter belooning van de zeer belangrijke diensten door hem aan Denemarken bewezen, door Christiaan V in den adelstand verheven.

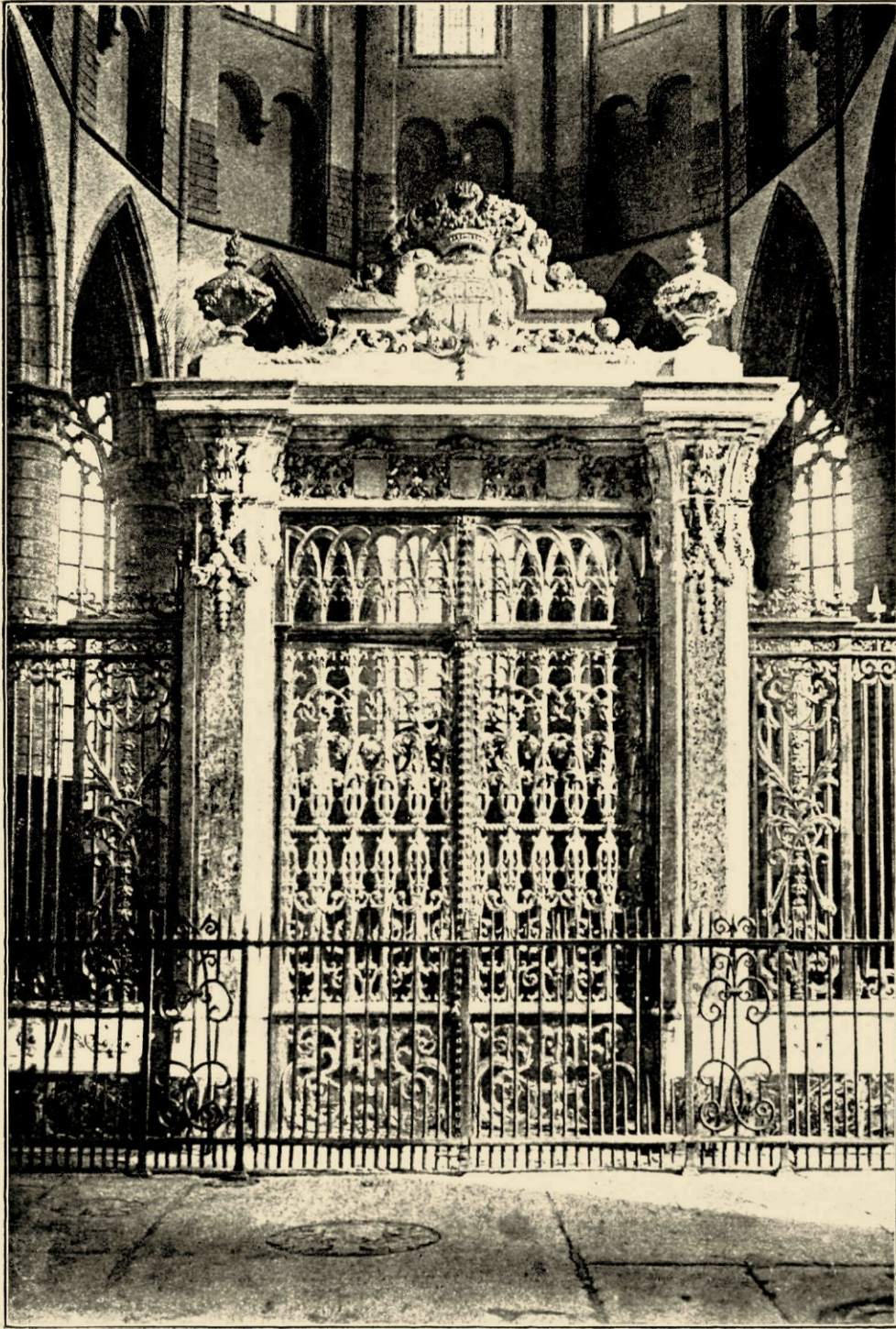
Hij was het ook, die in 1688 de vloot commandeerde, waarmede Willem III naar To-bay stevende.

Als lid der vroedschap heeft hij zeer veel tot stand gebracht in het belang van Rotterdams handel en welvaart. Hij overleed in 1704 op 84-jarigen leeftijd, en werd met groote plechtigheid begraven. Ja, zoo luisterrijk zelfs moet zijn lijkstoet zijn geweest, waarvan van Reijn in zijn „Geschiedenis van Rotterdam” eene uitvoerige beschrijving geeft, dat de Regeering hierin aanleiding vond aan de zich steeds meer te buitengaande praal en pronkzucht dier dagen paal en perk te stellen, en een besluit uitvaardigde, waarbij het ceremonieel bij begrafenis-plechtigheden officieel werd vastgesteld.

Zeer onlangs kwam in het „Ned. Zeewezen” eene klacht voor over de weinige piëteit, waarmede door het kerkbestuur met Schepers' graf wordt omgesprongen. De voormalige kapel der Heeren van Kralingen, achter het Cortenaer-monument, waarin hij ligt begraven, is namelijk door een onoogelijke houten schutting van de kerk afgescheiden en wordt voor bergplaats van stoelen gebruikt. Het getuigt stellig niet van veel eerbied voor ons roemrijk voorgelacht, en het is te wenschen, dat aan dezen ongepasten toestand spoedig een einde worde gemaakt.

Hebben wij tot nu toe uitsluitend onze aandacht geschonken aan de verschillende zeeheldengraven, ook op ander gebied bevat de kerk nog enkele merkwaardigheden. Reeds maakten wij melding van de zeer fraaie koorafsluiting, het trouw- of doophek, zooals de Rotterdammers het noemen (in het koor hebben de huwelijksinzegeningen plaats). Het werd tusschen 1711—1715 vervaardigd door den architect F. van Douwe en geeft ons een hoogen dunk van diens goeden smaak en bekwaamheid. Rijk en deftig, geheel in het karakter van zijn tijd, legt het met zijn sierlijk bewerkte koperen spijlen en marmeren deurbekroning, eertijds versierd met de wapens van kerkmeesters en architect, een waardig getuigenis af van den schoonheidszin en de welvaart dier tijden. De kosten ervan bedroegen *f* 13,775.—; voor die dagen zeker een zeer hooge som. Dat die steeds toenemende welvaart ook tot overdrijving, tot pronkzucht leidde, tot verkwisting zelfs, wij





KOORHEK.





PREEKSTOEL. FOTO E. MIEDEMA, ROTTERDAM.